

Importanța controlului profilactic în prevenirea și depistarea precoce a tuberculozei

Tuberculoza rămâne o problemă importantă de sănătate publică, iar prevenirea răspândirii acestei boli necesită implicarea atât a sistemului medical, cât și a fiecărui membru al comunității. Depistarea precoce, adresarea la timp la medic și efectuarea investigațiilor recomandate reprezintă măsuri esențiale pentru protejarea sănătății individuale și a celor din jur.

De ce este important controlul profilactic?

Tuberculoza este o boală infecțioasă provocată de bacteria *Mycobacterium tuberculosis*, care afectează cel mai frecvent plămânii, dar poate interesa și alte organe. Forma pulmonară contagioasă se poate transmite prin aer, atunci când o persoană bolnavă elimină bacterii în timpul tusei, strănutului sau vorbirii.

Un pericol deosebit îl reprezintă faptul că, în stadiile inițiale, boala poate evolua fără simptome evidente sau cu manifestări nespecifice. Din acest motiv, unele persoane amână adresarea la medic, ceea ce poate întârzia stabilirea diagnosticului și inițierea tratamentului.

Controlul profilactic contribuie la identificarea persoanelor care necesită investigații suplimentare, la depistarea timpurie a bolii și la reducerea riscului de transmitere în familie și comunitate.

Cine trebuie să acorde o atenție deosebită?

O atenție specială trebuie acordată:

- persoanelor care au intrat în contact apropiat cu un bolnav de tuberculoză;
- persoanelor cu tuse persistentă, în special dacă durează două săptămâni sau mai mult;
- celor care prezintă febră prelungită, transpirații nocturne, scădere inexplicabilă în greutate, oboseală sau lipsa poftei de mâncare;
- persoanelor cu afecțiuni care slăbesc sistemul imunitar;
- persoanelor care, potrivit recomandărilor medicale și programelor de sănătate, necesită examinări periodice.

Prezența acestor simptome nu înseamnă automat că persoana are tuberculoză, însă impune evaluare medicală.

Cum se realizează depistarea precoce?

În funcție de vârstă, simptome, factorii de risc și istoricul de contact, medicul poate recomanda examen clinic, radiografie toracică, examinarea sputei prin metode microbiologice și moleculare, precum și alte investigații necesare stabilirii diagnosticului.

Persoanele care au fost în contact cu un bolnav de tuberculoză trebuie să se adreseze medicului pentru evaluare, chiar dacă nu prezintă simptome. În anumite situații, poate fi indicată și examinarea pentru infecția tuberculoasă, precum și tratamentul preventiv, după excluderea bolii active și conform recomandărilor medicale.

Este important de subliniat că investigațiile necesare se stabilesc individual. Nicio examinare izolată nu este suficientă în toate cazurile pentru a exclude tuberculoza.

Rolul medicului de familie și al comunității

Medicul de familie are un rol esențial în identificarea persoanelor cu risc, orientarea către investigațiile necesare și informarea populației. Colaborarea dintre medicii de familie, specialiștii ftiziopneumologi, instituțiile publice, instituțiile de învățământ și autoritățile locale contribuie la consolidarea măsurilor de prevenire și control al tuberculozei.

La fel de importantă este combaterea stigmatizării persoanelor afectate. Tuberculoza este o boală care poate fi prevenită și tratată, iar persoanele bolnave au nevoie de sprijin, înțelegere și acces la servicii medicale, nu de discriminare.

Prevenirea începe cu responsabilitatea fiecăruia

Nu trebuie să așteptăm apariția unor simptome severe pentru a solicita ajutor medical. Prezentarea la medic la primele semne de alarmă, respectarea recomandărilor privind examinarea contactilor și efectuarea investigațiilor indicate pot contribui la depistarea la timp a bolii.

Controlul profilactic nu este doar o măsură medicală, ci și un act de responsabilitate față de familie și comunitate.

În raionul Rezina în anul 2026 , în scopul depistării active a tuberculozei și cancerului pămular, în conformitate cu ordinal MS al RM nr.124 din 17 februarie 2026 s-a organizat și desfășurat activitatea de screening pulmonar prin intermediul radiografiei digitale mobile, la nivelul populației din localitățile rurale, în grupurile

cu risc sporit pentru tuberculoză și cancer pulmonar, în colaborare cu Instituția medico-sanitară publică Institutul de Pneumologie „Chiril Draganiuc”, . La fel, în a. 2026 au fost realizate activități de depistare a tuberculozei în rândul populației din grupurile cu risc prin intermediul ONG „Casa Speranțelor”. A fost implementat și proiectul „Activități de informare și conștientizare în răspunsul la tuberculoză”, prin intermediul Centrului PAS din mijloacele financiare ale fondului măsurilor de profilaxie al Companiei Naționale de asigurări în Medicină.

În numele serviciului de ftiziopneumologie IMSP CS Rezina, adresez sincere mulțumiri IMSP Institutul de Pneumologie, „Chiril Draganiuc”, PNRTB, CNAM, ONG „Casa Speranțelor”, Centrul PAS, APL nivel I și II r. Rezina, medicilor și asistenților medicali din rețeaua primară pentru colaborare, implicare și sprijinul acordat în desfășurarea activităților de screening radiologic, de informare , educare despre tuberculoză.

Prin eforturi commune , responsabilitate și implicare activă , contribuim la creșterea gradului de conștientizare a populației privind importanța prevenirii, depistării precoce și tratării tuberculozei, protejînd astfel sănătatea oamenilor și siguranța comunității.

Să nu ignorăm semnele de alarmă și să nu amânăm vizita la medic! Depistarea precoce, tratamentul corect și colaborarea dintre personalul medical și populație reprezintă pași esențiali pentru o comunitate mai sănătoasă și pentru reducerea răspândirii tuberculozei.

Nina Postu,

Coordanator PTRTB r.Rezina